

Odločba Višjega sodišča RS: VDS Sklep Pdp 1965/2001

Zbirni podatki

Evidenčna številka: VDS01593

Sodišče: Višje delovno in socialno sodišče Ljubljana

Oddelek: Oddelek za individualne in kolektivne spore

Datum: 4.10.2002

Področje: DELOVNO PRAVO

Institut: sodelovanje sindikata - napredovanje učiteljev - bistvena kršitev določb postopka - izjemno napredovanje učiteljev

[Povezava do dokumenta na portalu IUS-INFO](#)

Povezave

Zveza: Kolektivna pogodba za dejavnost vzgoje in izobraževanja v RS člen 19, 19/1, 19/1-4. ZSDU člen 110. Pravilnik o napredovanju zaposlenih v vrtcih ter osnovnem in srednjem šolstvu v plačilne razrede člen 30, 30/2. Pravilnik o spremembah in dopolnitvah pravilnika o napredovanju zaposlenih v vrtcih ter osnovnem in srednjem šolstvu v plačilne razrede člen 15.

Besedilo

Jedro:

Nesodelovanje sindikata v postopku ocenjevanja lahko pomeni bistveno kršitev določb postopka. Kolektivna pogodba za dejavnost vzgoje in izobraževanja v RS (Ur.l. RS, št. 52/94) v 4. alineji 1. odst. 19. člena zahteva sodelovanje reprezentativnega sindikata, od katerega mora ravnatelj 15 dni pred sprejemom odločitve zahtevati predhodno mnenje o uvajanju novih načinov delovne uspešnosti, razvrščanju oz. napredovanju v višje plačilne razrede in določanju plač in drugih prejemkov na tej podlagi. Glede na samo umeščenost citirane določbe v kolektivni pogodbi, pritožbeno sodišče poudarja, da gre za soupravljalско odločitev, ki je ravnatelj tožene stranke ne bi smel sprejeti brez sodelovanja reprezentativnega sindikata pri toženi stranki. 110. člen Zakona o sodelovanju delavcev pri upravljanju (Uradni list RS, št. 42/93) določa, da se do uveljavitve zakona o kolektivnem dogovarjanju oziroma posebnega zakona o sodelovanju delavcev pravica do sodelovanja delavcev pri upravljanju v zavodih lahko ureja s kolektivno pogodbo. Ker sodišče prve stopnje ni ugotovilo, ali je pri toženi stranki sploh organiziran sindikat oz. ali gre za reprezentativni sindikat, ni mogoče preveriti, ali je bila kršena določba 19. čl. citirane kolektivne pogodbe.

Izrek:

Pritožbi se ugodi, izpodbijana sodba se razveljavi in zadeva vrne sodišču prve stopnje v novo sojenje. Pritožbeni stroški so nadaljnji stroški postopka.

Obrazložitev:

Z izpodbijano sodbo je sodišče prve stopnje razveljavilo sklep ravnateljice tožene stranke z dne 14.3.1997 o razporeditvi tožnika v plačilni razred in sklep sveta tožene stranke z dne 24.4.1997. Ugotovilo je, da je tožnik s 1.3.1997 razvrščen v 5. plačilni razred. Tožena stranka je dolžna tožniku izplačati razliko med plačo, ki jo je prejemal od 1.3.1997 do 9.11.2000 in plačo, ki mu gre skladno z razvrstitvijo v 5. plačilni razred, z zakonitimi zamudnimi obrestmi od zapadlosti posameznih mesečnih razlik v plačilo. Tožena stranka je dolžna od ustreznih mesečnih bruto razlik v plači

odvesti pripadajoče prispevke in davke. Nadalje je odločilo, da je dolžna tožena stranka tožniku povrniti stroške tega postopka v znesku 47.880,00 SIT, skupaj z zakonitimi zamudnimi obrestmi, ki tečejo od dneva odločitve sodišča prve stopnje ter sodno takso v znesku 5.525,00 SIT za tožbo in za sodbo, vse v 8 dneh pod izvršbo. Zoper navedeno sodbo se je pravočasno pritožila tožena stranka. Sodbo izpodbija zaradi vseh pritožbenih razlogov. Predlagala je, da pritožbeno sodišče izpodbijano sodbo spremeni in samo odloči o zadevi ali pa razveljavi in zadevo vrne sodišču prve stopnje v novo sojenje. V pritožbi navaja, da je prvostopenjsko sodišče zmotno ugotovilo dejansko stanje. Tožnikove aktivnosti so po mnenju ravnateljice tožene stranke, ki je ravnateljvala v obdobju 1980 do 1992, ne pa tudi v času razporejanja v letu 1997, res pripomogle k dvigu ugleda šole. O navedenem pa se ni izjasnila ravnateljica tožene stranke, ki je dejansko ocenila izpolnjevanje pogojev za tožnika oz. druge zaposlene pri toženi stranki v letu 1997. Tožena stranka je sodišču predlagala zaslišanje te ravnateljice - M. S. Sodišče predlagane priče ni zaslišalo, pri čemer tožena stranka v pritožbi še pojasnjuje, da je odločitev o zaslišanju ravnateljice prepustila sodišču glede na njeno težko zdravstveno situacijo zaradi invalidnosti. Ne glede na navedeno bi za pravilno in popolno ugotovitev dejanskega stanja očitno bilo potrebno zaslišati ravnateljico, ki je opravila ocenjevanje izpolnjevanja pogojev zaposlenih pri toženi stranki v spornem obdobju. Tožnik je sicer dokazoval, da je opravil posamezne aktivnosti oz. druge naloge, ki jih določa 11. čl. pravilnika o napredovanju v plačilne razrede. Vendar pa njegove opravljene aktivnosti takratna ravnateljica ni mogla oceniti kot nadpovprečne in tožnika na tej podlagi predlagati za izjemno napredovanje. Določba 30. čl. pravilnika v svojem bistvu zahteva odstopanje od povprečja, gre za izjemno napredovanje, česar pa tožnik ni dokazal. V enaki meri kakor tožnik so k ugledu šole pripomogli tudi mnogi drugi delavci, pač z drugimi aktivnostmi, ki jih ni bilo mogoče zaradi tega oceniti kot izjemne ali kot nadpovprečne. Sodišče je v svoji obrazložitvi oz. utemeljitvi prezrlo dejstvo, da pri prvem napredovanju oz. razporeditvi ni šlo zgolj za ugotavljanje, ali je posamezni delavec

opravi vsak nekaj nalog, ki so navedene po 11. čl. pravilnika o napredovanju - interdisciplinarna usposobljenost. Kakor je določeno v pravilniku, je šlo za izjemno napredovanje in za ugotavljanje nadpovprečne uspešnosti. Sodišče je le ugotovilo, da je tožnik opravil nekaj aktivnosti oz. nalog, ki so določene v pravilniku o napredovanju glede interdisciplinarne usposobljenosti, ter po mnenju tožene stranke ni upravičen do izjemnega napredovanja in do razporeditve v V. plačilni razred. Pritožba je utemeljena. Pritožbeno sodišče je v skladu z 2. odst. 350. čl. Zakona o pravnem postopku (ZPP - Uradni list RS, št. 26/99) izpodbijano sodbo preizkusilo v mejah razlogov, ki so navedeni v pritožbi, pri tem pa je po uradni dolžnosti pazilo na bistvene kršitve določb pravnega postopka iz 1., 2., 6., 7., 8., 11., 12. in 14. tč. 2. odst. 339. čl. ZPP in na pravilno uporabo materialnega prava. Pri tem preizkusu je ugotovilo, da sodišče prve stopnje ni zagrešilo bistvenih kršitev določb postopka, ni pa popolno ugotovilo dejanskega stanja, zaradi česar je zmotno uporabilo materialno pravo. Pritožba utemeljeno opozarja, da bi moralo sodišče v tej zadevi zaslišati ravnateljico tožene stranke, ki je tožnika tudi ocenila, t.j. M. S.. Sodišče prve stopnje je zaslišalo priči J. M. in M. B., ki pa sta glede pravno odločilnih dejstev izpovedali različno. Tako je J. M., ki je bila ravnateljica tožene stranke od leta 1980 do 1992, izpovedala, da je tožnik v večji meri izpolnjeval pogoje za izjemno napredovanje od dveh delavk, ki sta izjemno napredovali, priča M. B. pa je, kot pomočnica ravnateljice v obravnavanem obdobju, pojasnila, da je ostalih pet delavk, ki so izjemno napredovale, sestavljalo strokovno jedro, ki je najbolj sodelovalo s takratno ravnateljico šole. Glede na takšno različno oceno obeh zaslišanih prič o delu tožnika, bi sodišče prve stopnje moralo zaslišati tudi ravnateljico tožene stranke, ki je tožnika tudi dejansko ocenila. Pritožba pravilno opozarja, da je tožena stranka predlagala zaslišanje ravnateljice S., pri čemer je tudi opozorilo na njeno težko zdravstveno stanje, zaradi česar bi se težko udeležila glavne obravnave. Vendar pa pritožbeno sodišče meni, da bi bilo za ugotovitev vseh odločilnih dejstev, bistveno zaslišanje ravnateljice, ki je tožnika ocenila. Le na ta način bi lahko sodišče z gotovostjo ugotovilo, ali je tožnik vsaj v enaki meri izpolnjeval pogoje za izjemno napredovanje kot ostale delavke tožene stranke, ki so izjemno napredovale. Ocena sodišča prve stopnje, ki je na podlagi pisne dokumentacije oz. na podlagi izvedenega dokaznega postopka ugotovilo, da je tožnik izpolnjeval pogoje za izjemno napredovanje, je glede na zgoraj navedeno vsaj preuranjena. Zato je pritožbeno sodišče pritožbi ugodilo, izpodbijano sodbo razveljavilo ter zadevo vrnilo sodišču prve stopnje v novo sojenje (355. člen ZPP). Ob preizkusu izpodbijne sodbe po uradni dolžnosti pritožbeno sodišče še pripominja, da se ne strinja s stališčem prvostopenjskega sodišča glede udeležbe sindikata v postopku ocenjevanja. Nesodelovanje sindikata v postopku ocenjevanja lahko pomeni bistveno kršitev določb postopka. Kolektivna pogodba za dejavnost vzgoje in izobraževanja v RS (Ur.l. RS, št. 52/94) v 4. alineji 1. odst. 19. člena zahteva sodelovanje reprezentativnega sindikata, od katerega mora ravnatelj 15 dni pred sprejemom odločitve zahtevati predhodno mnenje o uvajanju novih načinov delovne uspešnosti, razvrščanju oz. napredovanju v višje plačilne razrede in določanju plač in drugih prejemkov na tej podlagi. Glede na samo umeščenost citirane določbe v kolektivni pogodbi, pritožbeno

sodišče poudarja, da gre za soupravljalско odločitev, ki je ravnatelj tožene stranke ne bi smel sprejeti brez sodelovanja reprezentativnega sindikata pri toženi stranki. Opozoriti je treba tudi na določbo 110. člena Zakona o sodelovanju delavcev pri upravljanju (Uradni list RS, št. 42/93), ki določa, da se do uveljavitve zakona o kolektivnem dogovarjanju oziroma posebnega zakona o sodelovanju delavcev pravica do sodelovanja delavcev pri upravljanju v zavodih lahko ureja s kolektivno pogodbo. Sodišče prve stopnje ni ugotovilo, ali je pri toženi stranki sploh organiziran sindikat oz. ali gre za reprezentativni sindikat, zato ni mogoče preveriti, ali je bila kršena določba 19. čl. citirane kolektivne pogodbe. Ko bo sodišče prve stopnje opravilo vsa pravdna dejanja in obravnavalo vsa sporna vprašanja, na katera je opozorilo sodišče druge stopnje v svojem sklepu, naj ponovno odloči o zadevi ter o priglašanih stroških postopka.

Zveza:

Kolektivna pogodba za dejavnost vzgoje in izobraževanja v RS člen 19, 19/1, 19/1-4. ZSDU člen 110. Pravilnik o napredovanju zaposlenih v vrtcih ter osnovnem in srednjem šolstvu v plačilne razrede člen 30, 30/2. Pravilnik o spremembah in dopolnitvah pravilnika o napredovanju zaposlenih v vrtcih ter osnovnem in srednjem šolstvu v plačilne razrede člen 15.